

Liefde voor liefde.

<https://hdl.handle.net/1874/355749>

LIEFDE VOOR LIEFDE.

Liefde voor liefde. Mijn lezer! dat zijn slechts drie woorden; maar zij bevatten een' zin zoo vol en zoo rijk, dat zij den ganschen inhoud van het evangelie uitdrukken. Zij bedoelen die hoogste liefde Gods, die wij uit het evangelie kennen, die dat eerst regt tot een evangelie maakt. Zij vermelden die liefde in ons, die ons bepaaldelijk aanspraak geeft op den naam van godzalige menschen, die ons verheft tot den hoogen rang van kinderen Gods. Zij drukken uit wat voorgaat en wat volgt, dat die liefde Gods voorgaat, voor welke wij dank bewijzen, die de liefde in ons voortbrengt, gelijk het zaad de vrucht, wanneer die liefde Gods hare werking doet in ons hart, en dat dorre hart herschept in een vruchtbaren akker, door de kracht van Gods Geest.

Hebt gij dat wel reeds begrepen, dat godzaligheid liefde is? PAULUS leert het ons met dat schoone woord: De liefde is de vervulling der wet (1). De Apostel zegt dat van alles, wat de wet ons voorschrijft als schuldigen pligt jegens den naaste. Hij zou echter niet gearzeld hebben datzelfde te zeggen van alles, wat wij verschuldigd zijn aan God. Heiligen zijn hem zulken, die God liefhebben (2). Onze Heer was hem daarin voorgegaan. Die stelde ook de liefde tot de hoofdzaak, waarop het aankomt bij het houden van Gods geboden. Een joodsch wetgeleerde vroeg Hem eens, wat het groote gebod was in de wet. Toen haalde JEZUS de woorden van MOZES aan: Gij zult liefhebben den Heer uwen God, met geheel uw hart, en met geheel uwe ziel, en met geheel uw verstand (3). Dit noemde Hij het eerste en het groote gebod. Als een ander even groot gebod voegde Hij er bij wat wederom MOZES had gezegd: Gij zult uwen naaste liefhebben als u zelve (4). Hij besloot met de woorden: Aan deze twee geboden hangt de gansche wet en de profeten (5). Hij bedoelde daarmede: Deze twee geboden maken

(1) Rom. XIII: 10. (2) Rom. VIII: 27 en 28.

(3) Deut. VI: 5. (4) Lev. XIX: 18.

(5) Matth. XXII: 35-40.

zoo zeer den hoofdinhoud uit van alles wat in de wet en door de profeten is voorgeschreven, dat het geheel vervalt, wanneer gij er deze twee geboden uit wegneemt, even als bij het uittrekken van een' nagel alles nederstort, wat gij aan dien nagel hadt opgehangen. Wij merken er bij op, dat het dus niet de echte leerling van MOZES was, bij wien het voorname beginsel zijner gehoorzaamheid bestond in de vrees. Het blijft echter waarheid, dat het beginsel der liefde bij den discipel van CHRISTUS veel sterker kon zijn en veel krachtiger kon werken, dan bij dien van MOZES.

Zouden wij dan den waren aard der christelijke godzaligheid niet eerst regt leeren kennen, wanneer wij dit ten volle beseffen, dat liefde bij haar hoofdzaak is? Zou God en Christus en de menschen, en dan ook ons zelve waarlijk liefhebben niet hetzelfde zijn als godzalig wezen? Gij acht het wel ongerijmd van een kind te zeggen, dat het een goed kind is en zijne ouders zeer liefheeft, alleen om dat het eenige geboden van zijn' vader stipt volbrengt of zijne ouders met beleefde woorden toespreekt. Nu, even ongerijmd is het een' mensch godzalig te noemen, omdat hij eenige betamelijke dingen doet, of met stiptheid zijn' zondag viert. Daar ziet gij er een', die zich onthoudt van deze en gene zonde uit

bange vrees voor het straffend misnoegen van God. Elders ziet gij een' ander, die veel doet, die zelfs moeilijke onthouding zich getroost, of vele en zware offers brengt, opdat hij de achtig verkrijge der menschen en hoog sta in hunne schatting, en omdat hij hoopt langs dezen weg zich de zaligheid te zullen verwerven. Zoudt gij die beide menschen godzalig mogen heeten? Volstrekt niet; want zij hebben geen liefde. De godzalige mensch handelt niet alleen om de menschen, maar eerst en meest om God.

Bij den godzaligen mensch staat de wet van God niet dreigend of belovend buiten en tegenover hem; maar zij is in hem; met vreugde heeft hij haar opgenomen in zijn gemoed. Zij is geschreven op de tafel van zijn hart, in plaats van op een steenen tafel of plaat, gelijk de wet der tien geboden, naar de eigenaardige uitdrukking, die wij vinden in SALOMO's Spreukenboek (1). PAULUS schreef van de heidenen: Zij zijn zich zelve eene wet (2), omdat hun geweten hun zeide wat betaamt. Nog veel meer is de Christen zich zelve eene wet, omdat de liefde hem dat zegt, die er is in zijn hart, omdat deze hem gedurig voorhoudt wat God van hem verlangt. Hij heeft echter door die liefde niet

(1) H. III: 3.

(2) Rom. II: 14.

slechts een oog om Gods wil te zien, maar ook een hart om Gods wil te doen. Stel u de liefde voor van eene moeder voor haar kind. Is voor die moeder iets te veel, of iets te zwaar? Zal zij haar kind wel willen voeden, maar niet, wanneer het krank is, er bij willen waken? Zal zij haar kind wel willen liefkozen, maar niet, wanneer dit wezen moet, uit liefde willen straffen? Evenzoo heeft de liefde grens noch maat, bij hetgeen zij doen wil voor God. De moeder zal er zich niet op laten voorstaan, dat zij veel doet voor haar kind. Evenmin zal de godzalige zijne liefde bij God in rekening brengen. Zoo dikwijls hij er zich uitnemend om acht, zal hij zich zelven bestraffen, en tot zich zelven spreken: „Wat is uwe liefde bij hetgeen zij moest wezen?” Daarom zal hij het zich nauwelijks herinneren, wanneer hij veel deed voor den Heer, en wanneer die hem prijst als een', die Hem spijzigde of herbergde of kleepte, zal hij vragen: Heer! wanneer heb ik u hongerig gezien en gespijzigd, of een' vreemdeling en geherbergd, of naakt en gekleed (1). Zal de moeder zich wel ooit beklagen, dat zij voor haar kind zoo veel moest doen of dulden? Zal zij er onder zuchten? Neen, het is haar een genot.

(1) Matth. XXV: 34-39.

Evenzoo zijn voor den godzalige Gods geboden niet zwaar, omdat de liefde hem drijft, omdat heilig te zijn gelijk God en het beeld van CHRISTUS te dragen zijne hoogste eere is.

Zoo staat het dan met de godzaligheid, omdat zij liefde is, in de eerste plaats voor God en CHRISTUS. Maar hoe komt nu die liefde in ons, niet alleen in ons hoofd, zoodat wij haar weten te beschrijven, maar in ons hart, zoodat zij ons eigen is en ons bezielt en bestuurt? Is zij reeds in uw hart, mijn lezer? Misschien is het zoo, misschien ook niet. Het spreekt waarlijk niet van zelf, dat het zoo is. O neen! kunt gij het in opregtheid betuigen, dan hebt gij God voor de vernieuwing van uw hart te danken. In het oude hart is die liefde niet. Daar woont zoo veel liefde in voor ons zelve en voor de wereld, dat er voor de liefde voor God geene plaats overblijft. Ja, dat hart is zelfs van God afkeerig. Het vreest voor God, bij eene donkere bewustheid van schuld, en hem, voor wien ik vrees, kan ik wel niet liefhebben. Het heeft de zonde lief, en kan dan niet te gelijk den heilige beminnen. Het geliefkoosde genot der zonde wil het zich niet laten ontnemen, noch de vrijheid om eigen' zin en lust te volgen, en daarom ziet het in God een vreemd gezag, dat storend en kwellend ons in den weg

treedt en ons verhindert te gaan, waar wij willen.

Hoe komt dan de liefde tot God, die er niet is, in ons hart en verkrijgt er eene kracht, die sterker is dan de liefde voor wereld en zonde? Hoe zij er komt? Alleen door de liefde Gods voor ons. Daarom is het: liefde voor liefde. Die brengt haar in ons voort. Die kweekt haar in ons aan. Of liever, God doet het door zijne liefde.

Welke liefde Gods bedoel ik? Zou het die zijn, waarmede Hij ons voedt en kleedt en helpt en zegent op elken dag onzes levens? Zou het die zijn, waarmede Hij ons redt uit menigen nood, en de weduw verzorgt, die daar hulpeloos nederzit met hare kinderen? Neen! die vermag wel (de ervaring leert het) een tijd lang eenige warmte aan te brengen, of waar het liefdevuur reeds brandt, dat te onderhouden en aan te blazen. Maar voor goed het liefdevuur ontsteken in het koude hart, zoo dat het niet meer wordt uitgedoofd, dat doet alleen die liefde, waarvan Johannes schreef: Hierin is de liefde, niet dat wij God lief gehad hebben; maar dat Hij ons lief heeft gehad en zijnen Zoon gezonden heeft tot eene verzoening voor onze zonden (1).

(1) 1 Joh. IV: 10.

O! kon ik u die liefde naar waarde beschrijven, waarmede God ons een' redder gaf, niet toen wij op gebogen knieën genade van Hem vroegen, maar toen wij ons nog vijandig tegen Hem stelden; waarmede Hij zijn' eigen' Zoon, het liefste dat Hij bezat, voor ons overgaf, waarmede Hij ten zelfden tijde ons begenadigde en ons aan de magt der zonde ontrukte. Kon ik u die liefde van onzen Heer doen zien, in welke wij de liefde des Vaders aanschouwen, waarmede Hij, de Zoon van God, een zoon des menschen werd, een dienstknecht, een man van smarten, een verachte, een verworpene; waarmede Hij zich stelde aan het hoofd van ons verloren geslacht, om te doen wat dat geslacht had betaamd, en te dragen, wat dat geslacht had verdiend. Hij zelf vergeleek haar met de liefde van een' herder, die vol ontferming het verloren schaap opzoekt langs berg en dal, en met de liefde van een' redder, die zijn leven stelt voor zijne vrienden. Maar zij was nog veel edelmoediger. Zij was de liefde van een' koningszoon, die niet alleen zich begeeft onder de oproerige onderdanen van zijn' vader, om door toespraak en invloed hen voor dien vader te winnen, maar die zich ook door hen laat mishandelen en dooden, om door dat toppunt hunner boosheid hunne oogen voor hun misdrijf te openen,

door dat toppunt zijner liefde hunne harten te verteederen en om te buigen.

Ziedaar de liefde, waarvoor wij liefde geven. Die wekt onze bewondering niet alleen, maar onze verwondering, onze verbazing. Die vermurwt ons hart, niet slechts aan de oppervlakte, maar tot het binnenste toe. Die maakt ons over ons zelve beschaamd en bedroefd, dat wij voor zulk eene liefde koud hebben kunnen blijven, ja zelfs met trotsche versmading haar vergelden. Die neemt al het bange vreezen van ons weg, en geeft ons volle vrijmoedigheid voor God. Die verovert ons hart, zoo dat wij het geven, geheel en onverdeeld, aan dien God, wien het toekomt, zoo dat wij alles willen wezen voor dien Heer en Heiland, die alles is voor ons. Die liefde boeit ons oog en scherpt dat tevens, zoo dat de heerlijkheid van God ons nu eerst regt zichtbaar wordt, en CHRISTUS in al zijne beminnelijkheid daar voor ons staat. Die liefde brengt een' nieuwen en heiligen zin in ons voort en behaalt telkens de zegepraal, wanneer zij in strijd komt met onze liefde voor wereld en zonde. Ja, zij rigt ons op, wanneer wij bezweken en ons lieten brengen tot schandelijken val. Dan stort zij ons moed in om weder met vertrouwen van God te vragen, dat Hij ons genadig zij; maar tevens

wekt zij den lust in ons op en den ijver om in het leven voor onzen God te volharden. Tegenover eene liefde, die zoo menigvuldig vergeeft, en zich zoo vaderlijk over ons ontfermt, wordt ons hart zoo vol van wederliefde, dat wij met teedere nauwgezetheid Gods goeden wil volbrengen. Wij beginnen er als kinderen en navolgers van God ook liefde bij aan te leeren en anderen te dienen, hun te vergeven en ons zelve voor hen te verzaken, zoo als onze Heer dat deed.

Nu heb ik echter nog eene vraag te beantwoorden: wat brengt de liefde van God en de genade van CHRISTUS zoo in aanraking met onze ziel, dat zij op deze de werking doen, die daar werd beschreven?

Mijn lezer! (weet gij het reeds bij ervaring?) dat geschiedt van de zijde Gods, wanneer Hij ons tot CHRISTUS brengt. Hebt gij wel opgemerkt, dat God daarmede bezig was, ook bij u, van uwe vroege jeugd af, uw gansche leven lang? Dat Hij aanhoudend werkte op uw geweten en dat wakker maakte, opdat het zeer verstaanbaar zou spreken en gij u bewust zoudt worden van uwe behoefte aan verlossing? Is het u reeds door uwe eigene herinnering gezegd, dat CHRISTUS telkens weder voor u stond als de goede herder, dat Hij u opzocht, en vriendelijk toe-

sprak, en tot zich riep? Heugt het u, dat u meermalen een steunsel ontviel, waarop gij leundet, een hart, dat u liefhad, eenig goed, waarin gij u verlustigdet, eenig genot, dat u bekoorde? Zoo dikwijls het een of het ander u gebeurde, hebt gij de aanraking gevoeld van Gods hand, die zich naar u uitstreckte om uwe hand te vatten en u te leiden tot CHRISTUS. Ten zelfden tijde heeft het getrouwe woord van God, dat JEZUS CHRISTUS in de wereld kwam om zondaren te behouden, ook in uw oor geklonken, zoodat gij het antwoord ontvingt op de vraag, of gij, ook gij tot CHRISTUS komen moogt om het leven te hebben.

Hebt gij nu reeds naar dat antwoord gedaan? Hebt gij u laten leiden tot den Heiland? Geloofst gij reeds in zijnen naam? Dat is het wat er gebeuren moet van uwe zijde, zal de liefde Gods voor u ook liefde voortbrengen in uw hart voor Hem. Kwam dat geloof in u tot stand, dan werdt gij u van uwe schuld bij God duidelijk bewust en zaagt zoo klaar, dat uw eigen doen gebrekkig en niets waardig is voor God, dat gij het geheel opgaaft om eenigen grond voor Gods welgevallen in u, eenige bedekking van uwe schuld bij God in dat doen te vinden. Dat evangelie, dat den zondaar louter genade verkon-

dig, trok u daarom aan en werd voor u de blijdste boodschap. Gij leest en herleest dat woord van genade, en met de grootste aandacht aanschouwt gij dien Zoon van God, die voor u optrad als redder, en in volmaakte gehoorzaamheid aan zijn' Vader alles voor u volbragt heeft. Aan Hem vertrouwt gij u toe, aan dien redder van ons verloren geslacht, als aan uwen redder, en gij doet dat des te geruster, ook bij luide aanklagt van uw geweten, hoe meer gij u verlaat op Gods woord, gelijk een kind op het woord van zijn' vader, hoe meer gij, bij het aanschouwen van de heilige liefde en de onbegrensde magt des verlossers Hem al uw vertrouwen waardig bevindt. Zoo ontstond er en bevestigt zich van dag tot dag al meer eene naauwe verbindtenis tusschen u en den Heer. Gij rekt op Hem bij elken nood uwer ziel; gij verheugt u in zijne liefde en gij geeft Hem de uwe.

Dat geloof moet er zijn in u; anders kan de liefde Gods in CHRISTUS hare volle werking bij u niet doen. De kennis van die liefde, van de onvergelykelijke wijsheid en heiligheid en liefde van den Heer moge u tot bewondering leiden, eene bewondering nog zoo veel grooter dan die, waarmee gij PAULUS of JOHANNES gadeslaat, als gij den Heer JEZUS stelt boven die uitnemenden;

zij zal geen gevoel van verpligting bij u voortbrengen. Dat hebt gij alleen, wanneer gij u zelve het voorwerp acht der betoonde liefde, Dat moet er echter zijn, zult gij u zelve toewijden aan God en den Heiland, en wel een gevoel van verpligting zoo levendig en krachtig, dat de onwil om Gode te leven er door overwonnen wordt, en de tegenstand der bij u bestaande zondige neigingen er voor zwicht.

Gebeurt dat niet, althans van tijd tot tijd, bij een iegelijk die gelooft? Ja, gij geniet CHRISTUS liefde en de genade van God door Hem en leert haar niet alleen door beschouwing kennen, maar door ervaring, zoo als een kind de liefde zijner moeder. Gij kunt hoe langer zoo minder buiten die liefde en begint haar te genieten, wanneer gij leeft door het geloof, van dag tot dag, en van uur tot uur; maar alzoo komt gij gedurig onder haren invloed. Gaat het wel met u, dan beheerscht u die liefde en gij geeft u met blijdschap over aan die zachte heerschappij. Maar alzoo beheerscht u de Heiland zelf en gij staat onder Hem. Gij laat u door Hem leiden en gij volgt Hem. Gij ziet op Hem, opdat gij moogt wandelen, gelijk Hij gewandeld heeft, opdat gij zijn moogt gelijk Hij was in de wereld en nog is en eeuwig blijft. Dat kost u strijd en lijden;

maar gij overwint door Hem; gij zijt sterk in Hem. Zonder Hem kunt gij niets doen; door Hem vermoogt gij alles, Gij wendt u tot Hem bij iedere behoefte uwer ziel en opent alzoo gedurig uw hart voor Hem, die, naar zijne belofte, met u is al de dagen. Gij wordt zoo naauw met Hem vereenigd, dat Hij in u leeft, terwijl gij sterft. Maar nu wordt gij ook vervuld met den Heiligen Geest. Die werkt niet slechts op u, zoo als Hij deed, toen uw hart nog voor Hem was gesloten, maar gelijk het zonnelicht, wanneer de knop zich heeft geopend, nu in de knop doordringt, en daar de vrucht voortbrengt, zoo worden nu ook allerlei schoone vruchten des Geestes tot rijpheid gebragt in uw hart en in uw leven. En al die schoone vruchten zijn te zamen eigenlijk slechts ééne, namelijk liefde voor liefde.

Och! drong eens dat alvermogen
 Uwer liefd' alomme door;
 Open aller blinden oogen,
 Open aller dooven oor;
 Geef, dat alle stervelingen,
 Geef, dat ouderdom en jeugd,
 Jood en Heiden, eens verheugd,
 Van uw liefd' in Christus zingen,
 Juichen om uw heerschappij,
 U beminnen meer dan wij.